

Міністерство освіти і науки України
Кафедра політичних наук і права
Рада молодих вчених Університету Ушинського
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і
молодих вчених

VI Всеукраїнська науково-практична конференція
студентів та
молодих вчених
«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»
22 травня 2026 року

м. Одеса

УДК: 32+316]-043.86:3.073(477)

C91

Рекомендовано до друку рішенням

Вченої ради ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 15 від 26 червня 2026 року)

Рецензенти:

Коч С. В., доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Гедікова Н. П., доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

C91 «Сучасні виклики соціально-політичного розвитку: політико-правові та соціально-економічні виміри» [Електронний ресурс] : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (м. Одеса, 22 травня 2026 р.) / за заг. ред. д. політ. н. С. М. Наумкіної, к. політ. н. С. А. Дмитрашко, к. пол. н. І. І. Пронози. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2026. 266 с.

22 травня 2026 року у ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» проведено VI Всеукраїнську науково-практичну конференцію студентів та молодих вчених, в якій взяли участь представники закладів вищої освіти України, студенти, магістри, аспіранти та докторанти, представники дипломатичної служби України. До збірника увійшли тези доповідей з актуальних питань політичного процесу України та світу, міжнародних відносин та дипломатії. Видання адресоване науковим та науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти, студентам, магістрам, аспірантам, докторантам та всім, хто цікавиться питаннями політичної науки, дипломатії, права та філософії.

© автори тез

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2026

Микитей Артем	ПОЛІТИКО-ПРАВОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ СТАНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ СУДОВОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ (1991–2013)	104
Мініцький Валерій	ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО ЯК ЧИННИК ПОЛІТИЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ УКРАЇНИ В ПЕРІОД ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ	108
Мужеляк Юлія	МОВНІ ЗАСОБИ МАНІПУЛЯЦІЇ В УКРАЇНСЬКОМУ ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ	113
Овчарова Анастасія	КОМУНІКАЦІЙНИЙ ВИМІР ТРАНСФОРМАЦІЇ ВИМОГ ДО СТУДЕНТА У СУЧАСНІЙ ВИЩІЙ ОСВІТІ	116
Онищенко Анастасія	ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ. РОЗМЕЖУВАННЯ РІЗНИХ ВИДІВ ПОСЛУГ	121
Підгорна Крістіна	АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ	124
Побережець Валерія	КІБЕРБЕЗПЕКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ: ПРОБЛЕМИ, ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА СТРАТЕГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ	127
Роман Вікторія	МІГРАЦІЯ УКРАЇНЦІВ–БІЖЕНЦІВ ВІД ВІЙНИ В ПРИЙМАЮЧІ КРАЇНИ ЯК ГЛОБАЛЬНИЙ ВИКЛИК СУЧАСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА ЄС	131
Степанюк Дарина	ФРАНЦІЯ ЯК ГЛОБАЛЬНИЙ ЛІДЕР У СУЧАСНОМУ СВІТІ: МІЖНАРОДНО- ПОЛІТИЧНИЙ І СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ ДИСКУРСИ	136
Столяров Іван	ЮРИДИЧНІ ФАКТИ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ	140

3. Доктрина інформаційної безпеки України : Указ Президента України № 47/2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/47/2017> (дата звернення: 07.05.2026).

4. Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України : офіційний сайт. URL: <https://cip.gov.ua> (дата звернення: 07.05.2026).

5. NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence : official website. URL: <https://ccdcoe.org> (дата звернення: 07.05.2026).

МІГРАЦІЯ УКРАЇНЦІВ-БІЖЕНЦІВ ВІД ВІЙНИ В ПРИЙМАЮЧІ КРАЇНИ ЯК ГЛОБАЛЬНИЙ ВИКЛИК СУЧАСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА ЄС

Роман Вікторія Олександрівна,

студентка 1 курсу спеціальності С 2 «Політологія

Навчально-науковий інститут психології

та суспільних наук,

Університет Ушинського, м. Одеса

Науковий керівник:

Козловська Людмила Володимирівна,

к. політ. н., доцент кафедри політичних наук і права,

Університет Ушинського, м. Одеса

Період 2022–2026 років в приймаючих країнах ЄС ознаменувався як одним із наймасштабніших демографічних та економічних криз, рушійною силою яких стала вимушена міграція мільйонів українців, що, у свою чергу, змінило динаміку глобалізації та вплинуло на регіональну стабільність як європейську, так і українську. Ці зміни, спричинені безпрецедентним потоком біженців, виявилися каталізатором переосмислення міграційних політик та соціальних програм як глобального виклику сучасних трансформацій для України та ЄС – саме вони визначили **актуальність** нашого дослідження. Вони стимулювали дискусії про майбутнє європейської інтеграції та її здатність адаптуватися до

нових реалій, що визначили **мету** наукового пошуку - розглянути міграцію українців-біженців від війни в приймаючі країни як глобальний виклик сучасних трансформацій для України та ЄС. **Завдання** дослідження: 1) визначити втрати України в результаті міграції українців-біженців від війни в приймаючі країни ЄС; 2) розглянути вплив міграції українців-біженців від війни на приймаючі країни ЄС. **Об'єктом** наукового пошуку стали мігранти-біженці від війни з України 2022-2026 приймаючими країнами ЄС. Закономірності трансформації політичних процесів в Україні та ЄС, викликані міграцією українців-біженців в приймаючі країни визначили **предмет** дослідження. **Гіпотезою** наукового пошуку стало передбачення позитивної трансформації європейської спільноти під впливом міграції українців-біженців від війни як глобального виклику сучасності. **Джерелознавчою базою** дослідження стали роботи вчених: Томашук І., Болтовської Л. «Міграційні процеси у контексті глобалізації світової економіки», Рабець О. «Вплив міграції на економічний розвиток України під час військової агресії», Стародубова О. «Міграційна криза – масштаб, економічні наслідки і шляхи подолання» та ін. Вимушена міграція українців-біженців від війни спричинила суттєві зміни в світовій демографії. Вона привела до відтоку висококваліфікованих кадрів з України, яка і так потерпіває в умовах агресії РФ і несе великі демографічні втрати.[1,с.14] Понад 70% вимушених мігрантів-біженців від війни з України мають вищу освіту (у порівнянні з 33% у загальній робочій силі тих, хто залишився в Україні). Це створює ризик довгострокового «відтоку інтелекту» для України та посилює інтелектуальний потенціал приймаючих країн ЄС, чим обґрунтовується глобальна конкуренція за таланти.[5] Більшість мігрантів - жінки працездатного віку (40,9%) та діти (32,5%). Україна втрачає найбільш мобільну та освічену частину населення (жінки з вищою освітою, діти), що створює довгострокову загрозу для відбудови економіки. Це призводить до розриву сімейних зв'язків, демографічних втрат та зміни статеві-вікової структури у довгостроковій перспективі для України.[3,с.48] Відбувається трансформація сімейних структур, яка включає тривале роз'єднання сімей в результаті вимушеної

міграції в умовах агресії РФ в Україну. В свою чергу це веде до зміни соціальних норм та ризику «неповернення» через адаптацію дітей у закордонне освітнє та соціальне середовище. [5] В Україні в умовах війни повністю переформатовується соціально-економічна система, в якій спостерігається криза системи соціального захисту, зменшується кількість платників податків на фоні збільшення частки літнього населення. Приймаючі країни ЄС з найбільшою кількістю українських біженців є прикладом безприцидентного масштабу розселення ([Німеччина](#) прийняла - понад 1,3–1,65 млн. українців-біженців, [Польща](#) - близько 970 тис.–1,1млн, [Чехія](#) - ~400 тис. та ін). [5] Вплив міграції на економіку приймаючих країн ЄС та України має різноплановий характер. В майбутньому приплив української робочої сили може збільшити потенційний обсяг виробництва в ЄС на 0,2–0,7% до 2030 року. До того ж - українці-біженці компенсують дефіцит робочої сили в старіючих європейських суспільствах та стимулюють споживчий попит. [5] Таким чином відбувається стимулювання ВВП країн ЄС. У короткостроковій перспективі країни ЄС витратили близько €30–37 млрд на адаптацію мігрантів. Такі країни, як Німеччина, забезпечують тимчасовий захист, надаючи доступ до ринку праці та освіти, чим обґрунтовується фіскальне навантаження та підтримка. Світові економіки змагаються за український людський капітал, що змушує Україну переглядати свою міграційну стратегію.[4] Для України від цих подій є теж економічний стимул – частина грошей, зароблених українцями за кордоном в умовах війни йдуть на підтримку родичів в Україні, тобто перекази мігрантів підтримують споживчий попит в Україні та стабільність гривні, хоча загальний вплив вимушеної міграції на економіку України є переважно негативним через падіння ВВП та руйнування ринку праці. [6,с.62] Фінансова підтримка родичів в Україні є важливим фактором підтримки купівельної спроможності всередині країни, проте водночас - і індикатором закріплення за кордоном. Такими є економічні наслідки української міграції в приймаючі країни ЄС у глобалізаційному вимірі. Наслідком вимушеної міграції біженців від війни з України 2022-2026 рр. стала і соціально-культурна інтеграція, яка передбачає культурне збагачення, сприяє

міжкультурному діалогу та розвитку культурного плюралізму в Європі. Популяризація української культури в Європі стає інструментом «м'якої сили», що веде до культурної дифузії - тривале перебування за кордоном створює ризики втрати української ідентичності та асиміляції, особливо серед молоді.

[2] В результаті в глобалізаційному вимірі формується мультикультурність та мультинаціональність з толерантним ставленням до інших культур та національностей. Хоча, на перших етапах напливу мігрантів-біженців від війни з України, такі питання не стояли, що сприяло посиленню напруженості у суспільствах приймаючих країн ЄС та було предметом політичних маніпуляцій з відтінком політизації. Останнім часом спостерігається тенденція до стабілізації міграційних потоків в ЄС, які поступово переходять від екстреної допомоги до стратегій довгострокової інтеграції або програм стимулювання повернення (станом на 2025–2026 роки близько 1,1 мільйона осіб вже повернулися до України).[6,с.81] В таких умовах перед українським урядом стоїть завдання необхідності створення «економічних стимулів для повернення» мігрантів-біженців від війни назад, на Україну, з-за кордону. Але станом на весну 2026 року через високі ціни на світло і газ закривається багато підприємств малого та середнього бізнесу - люди не витримують, втрачають робочі місця, виїжджаючи за кордон. В таких умовах повертатись на Україну мігрантам-біженцям від війни з приймаючих країн ЄС немає сенсу, так як європейські країни в змозі забезпечити нормальний рівень життя нашим громадянам, які потребують захисту, а українські біженці результативно впливають на стабільність трудової міграції за кордоном. [5] Попри зазначені аспекти, українці-біженці залишаються інтегрованими в українське інформаційне та державне поле (через «Дію», дистанційну роботу, медіа), перебуваючи фізично за кордоном з втіленням цифрової міграції. Так формується (в непередбачуваних умовах міграції українців-біженців від війни) феномен гібридної ідентичності з «транснаціональним громадянством».

Як **висновок**, зазначимо, що міграція українців-біженців перестає бути «тимчасовою» і стає структурним фактором. Питання повернення наших

громадян на Україну тепер залежить не лише від безпеки (закінчення обстрілів), а й від порівняльної якості життя (соціальних гарантій за кордоном та можливості самореалізації в Україні). Тобто, наша гіпотеза щодо передбачення позитивної трансформації європейської спільноти під впливом міграції українців-біженців від війни як глобального виклику сучасності підтвердилась. Українці давно стали частиною ЄС, що має впринутити на прискорення офіційного вступу України до європейського простору.

Список використаних джерел:

1. Вплив міграції на соціально-економічну ситуацію в Україні : аналіт. доп. / [В. Потапенко, А. Головка, О. Валевський та ін.] ; за ред. В. Потапенка. – Київ : НІСД, 2023. – 33 с. – <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2023.01>
2. Кудин С. І., Федик М. В., Фурман Д. Г. Управління людським капіталом в умовах пандемічної нестабільності. *Наукові перспективи*. 2022. № 4(22). С. 194–207. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-4\(22\)–194-207](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2022-4(22)–194-207)
3. Рабець О. І. Вплив міграції на економічний розвиток України під час військової агресії. *Габітус*. Випуск 62. 2024 с. 45-51
4. Стародубов О. Міграційна криза – масштаб, економічні наслідки і шляхи подолання. *Українська правда*. 2022. URL: <https://www.pravda.com.ua/columns/2022/08/2/7361562>
5. Томашук І., Болтовська Л. Міграційні процеси у контексті глобалізації світової економіки. *Економіка та суспільство*. 2022. № 40. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-50>.
6. Черній Л. В. Вплив інтенсивності міграційних процесів на соціально-демографічну ситуацію в Україні. *Гуманітарний корпус*: Випуск 52. – Київ : ТОВ «НВП Інтерсервіс», 2024. – 120 с.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ
УШИНСЬКОГО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ,
АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ
ВЧЕНИХ**

**VI Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та
молодих вчених
«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»**

м. Одеса, 22 травня 2026 року

**Матеріали друкуються в авторській редакції.
Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр, прізвищ
тощо несуть автори.**